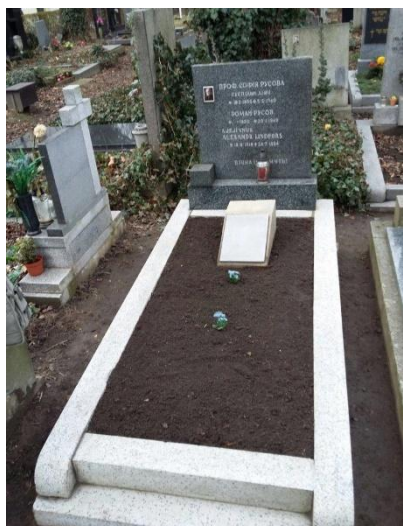

Sofia Fedorovna Rusova 18. 2. 1856 – 5. 2. 1940

ukrajinská pedagožka, spisovatelka a politička

Olšanský hřbitov 2ob, odd. 18, hrob 363

adopční nájemci Ukrajinský odborový svaz a velvyslanectví Ukrajiny v České republice (od r. 2017)

Sofia Rusova, za svobodna Lindfors (18. 2. 1856 – 5. 2. 1940) byla ukrajinská pedagožka, spisovatelka a politička. Narodila se v Olešnyii v Černivské oblasti na území dnešní Ukrajiny ve švédsko-francouzské rodině smířčího soudce a především nezištného obránce práv rolníků. Roku 1866 se po smrti matky rodina odstěhovala do Kyjeva, kde Sofia vystudovala střední školu. Přestože byla hudebně nadaná, rozhodla se pro kariéru učitelky. Díky svému otci se v Kyjevě seznámila s řadou ukrajinských patriotů. Po jeho smrti spolu se setrou kráčela v jeho stopách a tak se sestrou záhy otevřela první ukrajinskou školku v Kyjevě. Po prohlášení carské vlády o neexistenci tzv. Malého ruského jazyka – ukrajinštiny, se ukrajinská komunita rozhodla znovu vydat dvoudílnou sbírku ukrajinského básníka Tarase Ševčenko Kobzara to včetně cenzurou zakázaných textů. Vydání knihy bylo možné pouze v zahraničí, proto obě sestry odjely do Prahy, kde se jim podařilo knihu vydat a přepravit její vydání na Ukrajinu. Po návratu domů byla v dalších letech Sofia Rusova spolu se svým mužem Oleksandrem nadále pronásledována carským režimem a tak byli manželé nuceni usadit se na venkově. Manžel byl zaměstnán jako statistik a musel často cestovat. Sofia za ním zpočátku s dětmi dojížděla. Později rodina žila v Oděse, Kyjevě a Charkově a nakonec byli donuceni přestěhovat se do Petrohradu. Díky jejich napojení na revoluční organizaci *Narodnaja Volia* byli oba manželé několikrát zatčeni, později dokonce i se synem Mykhilem. V Charkově působila nejen jako pedagožka a redaktorka řady periodik, ale také vedla *Literární společnost*, ve které vydala některá svá ruskojazyčná díla s ukrajinskou tematikou. Po revoluci v únoru 1917 se stala členkou *Centrální rady* a vedla na Ministerstvu školství oddělení externího a předškolního vzdělávání a byla zvolena vedoucí *Ligy všeukrajinských učitelů*. Později se významně angažovala v rámci *Červeného kříže* v péči o válečné zajatce. Po roce 1920 a násilném připojení Ukrajiny k Sovětskému svazu emigrovala a usadila se v Praze. Založila zde *Ukrajinský učitelský vzdělávací institut*, vedla *Ukrajinskou ženskou radu* a podílela se na řadě kongresů ženského hnutí. Vydala zde i řadu odborných pedagogických prací zejména z oblasti předškolního vzdělávání. Je dodnes považována za zakladatelku předškolní pedagogiky na Ukrajině.

foto hrobu: archiv SPH portrét: <https://day.kyiv.ua/en/article/culture/cross-great-ukrainian-woman>

volně podle: <https://day.kyiv.ua/en/article/culture/cross-great-ukrainian-woman>

https://bank.gov.ua/control/en/currentmoney/cmcoin/details?sessionId=59209F38480B317C852DE623BB81997A?coin_id=691